

Kritéria značky Rodiče vítání – úprava textu, vysvětlující komentář (13. 6. 2012)

Poznámka: upravený text vybraných kritérií je označen *červeně*.

ZÁKLADNÍ POŽADAVKY

Tyto požadavky jsou **povinné** a škola je musí pro základní úroveň certifikace naplňovat **alespoň jedním z uvedených způsobů**.

I základní požadavky umožňují škole naplňovat je různými způsoby tak, aby byli spokojeni jak rodiče, tak pracovníci školy. Všímejte si proto možností, které jsou u každého požadavku uvedeny - škola může kritérium naplňovat pouze jedním z uvedených způsobů.

Kritérium	Komentář
<p>1. Rodiče se dostanou bez problémů do školy, včetně odpoledních hodin.</p>	<p>Škola samozřejmě musí dbát na bezpečnost dětí, a tak není vždy možné ponechávat vstup do školy volně otevřený. Proto jsou uvedeny i další dvě možnosti, kterými může škola kritérium naplňovat. Rodič by měl ovšem mít možnost své věci vyřídit i odpoledne (definovat odpolední hodiny není snadné, situace se bude lišit škola do školy, jde například o časy mezi druhou a pátou hodinou). Podstatné je především to, aby bylo obecně známé, do kdy rodiče ve škole vždy najdou někoho, kdo jim podá základní informace.</p>
<p>U vstupních dveří je viditelně umístěn označený zvonek, rodiče po zazvonění do školy pustí pověřená osoba.</p>	
<p>U vstupních dveří je viditelně uvedeno telefonní číslo, na které má rodič zavolat, aby ho do školy pustila pověřená osoba.</p>	
<p>Vchod do školy se nezamyká a je volně přístupný.</p>	
<p>2. Rodičům jsou dostupné kontakty na všechny učitele a vedení školy.</p>	<p>Ideální samozřejmě je, když škola kombinuje všechny tyto možnosti. Základní telefonní čísla do ředitelny mohou být vyvěšena na cedulce u vchodu, běžně by měly být všechny kontakty, e-maily, pevné linky (případně mobilní čísla) dostupné na webu a číslo či osobní e-mail na třídního učitele by měli rodiče dostat přímo od něj a s jeho svolením.</p>
<p>Rodiče dostávají na začátku školního roku tištěný aktuální seznam s kontakty na vyučující a vedení školy (telefon a e-mail).</p>	
<p>Škola má aktualizované webové stránky obsahující <i>jména všech vyučujících a vedení škol. Na stránkách jsou uvedeny kontakty (email, telefon) na vedení školy a spojovatelku, ideálně na všechny zaměstnance školy.</i></p>	
<p>3. Rodiče mají k dispozici informace o tom, co a kdy se ve škole děje.</p>	<p>Škola samozřejmě může vyhovět požadavku jedním letáčkem vloženým prvního září do žákovské knížky, ale to není zrovna uživatelský komfort. Některé školy informují rodiče průběžně každý týden pomocí speciální informačního sešitku, ale běžný, dostupný a plně funkční způsob je dnes týdenní školní program na webu, kde budou v kalendáři zaznamenány všechny školní akce mimo běžný rozvrh.</p>
<p>Rodiče dostanou na začátku školního roku tištěnou informaci o tom, kdy jsou školní prázdniny, kdy se konají třídní schůzky, dny otevřených dveří, sportovní soustředění a další akce pořádané školou.</p>	
<p><i>Tyto informace má škola stále dostupné na svém webu a průběžně je aktualizuje.</i></p>	

<p>4. Rodičům zaručujeme, že při třídních schůzkách neprobíráme prospěch a chování jejich dítěte před ostatními rodiči.</p>	<p>Dnes je nejobvyklejší metoda, že před či po “hromadné” schůzce s rodiči sedí učitelé ve své třídě a rodiče na ně “stojí frontu”. Není to uživatelsky příliš příjemné, ale požadavek respektu k soukromí takové opatření splňuje.</p>
<p>Každý rodič má možnost konzultovat prospěch dítěte s konkrétním učitelem osobně.</p>	
<p>Každý rodič osobně dostane písemný přehled o hodnocení svého dítěte.</p>	
<p>5. S rodiči komunikujeme partnerským způsobem. <i>(došlo ke sloučení obou podkritérií do jednoho)</i></p>	<p>Kritérium, které má značně “neostré” hranice a je třeba oboustranného maximálního pochopení, aby komunikace, zvláště ta konfliktní, proběhla důstojně a uspokojivě. V konfliktních situacích se samozřejmě výklad pojmu “u jednání nebude nikdo, koho se to netýká” může u jednotlivých stran sporu velmi lišit. Rodiče například mohou protestovat proti přítomnosti některého dalšího učitele či vychovatele, mohou mít pocit, že škola na ně chce hrát přesilovou hru. Nebo naopak oni žádají přítomnost svého právníka či dalšího svědka. Pokud dojde k takto konfliktní situaci, není dobré se s rodiči přetlačovat a je rozumnější požádat o zprostředkování buď mediátora, nebo například zástupce zřizovatele školy, v každém případě osoby nezávislé a nepodjaté.</p>
<p>Na rodiče, kteří se obrátí na vedení školy nebo na učitele, si vždy uděláme čas, vyslechneme je a slušně reagujeme na jejich potřeby (poskytneme informace, radu, sjednáme schůzku apod.). Máme-li důvod požadavek odmítnout, svoje stanovisko vždy vysvětlíme.</p> <p>S rodiči komunikujeme důstojným způsobem a dbáme na to, aby u jednání nebyl nikdo, koho se to netýká.</p>	
<p>6. Pořádáme školní akce pro rodiče v termínech a hodinách, které jim umožní se jich opravdu zúčastnit.</p>	<p>Pokud chce škola skutečně na akci pozvat rodiče, měla by ji pořádát raději v brzkých odpoledních či odpoledních hodinách, případně večer (záleží na typu akce). Většina rodičů je v práci, a přitom by se podobných akcí, jako je např. školní akademie, jistě někteří rádi zúčastnil.</p> <p>V dopoledních hodinách může proběhnout např. besídka jedné třídy, když většina rodičů projeví zájem, ale již ne celoškolní akce.</p>
<p>7. Informační tabule projektu Rodiče vítáni je viditelně umístěna u vstupu do školy.</p> <p>Položka je zařazena mezi povinné, platnost je však po udělení značky. Zde se škola zavazuje, že tak učiní.</p>	<p>Zdánlivě jde jen o formalitu, ale pro fungování značky je to velmi důležité. Je tak zajištěno, že opravdu všichni rodiče, učitelé i žáci mají možnost si přečíst, k čemu se škola zavázala, a mohou případně vznést dotaz či pochybnost o správném plnění toho či onoho kritéria. Vyvěšení kritérií slouží také k tomu, aby rodiče získali přehled o dalších možnostech ve spolupráci se školou a mohli je případně iniciovat. Dialog mezi všemi třemi aktéry školního života je hlavním smyslem značky Rodiče vítáni.</p>

VOLITELNÉ POŽADAVKY

Tyto požadavky jsou volitelné – pro základní stupeň certifikace musí škola naplňovat **minimálně 2 kritéria**.

- Pro všechna kritéria by mělo platit, že je škola **naplňuje již nějakou dobu, je zapojena většina lidí**, kterých se to týká atd. Jako minimální zkušenost doporučujeme **jeden školní rok**. Např. č. 13 naplňuje škola, která má již delší čas aktivní webovou diskusi, lidi o ni vědí, využívají ji. Ne škola, která si zřídila před 2 měsíci facebookovou stránku a má 10 fanoušků a na svém webu o tom nemá ani zmínku.
- Není také účelem přihlásit se k velkému množství kritérií - dobrou spoluprací s rodiči dělá především **kvalita naplnění kritérií**, až pak následně jejich kvantita. Proto vybírejte jen ta kritéria, o nichž jste přesvědčeni, že je spolehlivě a kvalitně naplňujete.

Kritérium	Komentář
1. Dbáme na to, aby zápis do školy byl společenskou událostí příjemnou pro rodiče i děti. Myslíme při tom na potřeby dětí i rodičů.	Definice "příjemnosti" jistě může být dost subjektivní, ale velmi pravděpodobně ji naplníte už tím, že zápis není jen úřední akt, ale rodiče s dětmi přivítáte, děti si mají při čekání kam sednout, mají si s čím hrát a k dispozici je i zcela minimální občerstvení (např. káva a čaj). Některé školy zapojují do organizace zápisu starší spolužáky, kteří pomáhají s programem pro budoucí prvňáčky.
2. Nabízíme rodičům kromě žákovské knížky a třídních schůzek i další způsob, jak je pravidelně informovat o prospěchu dítěte (školní sešitky, týdenní plány, elektronické žákovské knížky...)	Podrobnější informování rodičů o práci dětí bývá zvykem spíše na 1. stupni. Oblíbené jsou týdenní plány, které mohou sloužit zároveň i jako podklad pro sebehodnocení a hodnocení dětí na konci týdne. Pokud se ovšem k tomuto kritériu hlásíte, měli byste jej naplňovat minimálně globálně na 1. stupni, nemělo by jít o individuální aktivitu jednotlivých učitelů.
3. Naši pedagogové nabízejí konzultační hodiny pro žáky i rodiče.	Toto kritérium považujeme za naplněné tehdy, když jsou na webu, nebo jinde veřejně přístupným způsobem vypsány hodiny, kdy je učitel k dispozici i mimo vyučování. Za naplnění kritéria nepovažujeme možnost, že se žák či rodič telefonicky domluví na konzultaci a je mu vyhověno. To je spíše společenská slušnost a samozřejmost.
4. Kromě společných třídních schůzek organizujeme i konzultace ve trojici učitel, dítě, rodič.	Mluvíme-li o trojici, není to nutně jen trojice. Pokud se strany dohodnou, mohou samozřejmě přijít s dítětem oba rodiče, případně může být přítomen i další učitel či pracovník školy, jehož přítomnost je třeba k vyřešení problému. Dítě by nemělo být z tohoto procesu vynecháno - vyjma takových případů, kdy je potřeba řešit určité věci jen mezi rodiči a učiteli - jako u každého kritéria je nutné vzít na pomoc také selský rozum a individuálně mezi situacemi rozlišovat. Podstatné pro kritérium je to, že škola možnost setkání ve trojici globálně umožňuje, podporuje ji a aktivně rodičům nabízí.
5. Konfliktní situace ve škole řešíme tak, aby se jich mohli zúčastnit všichni, jichž se záležitost týká, včetně rodičů a dítěte/děti.	V tomto případě jde hlavně o to, aby škola nerozhodovala o dítěti bez vědomí rodičů, případně jeho samého. Samozřejmě nelze taxativně stanovit, kdo jsou "všichni ti, jichž se to týká", ale za chybné považujeme, pokud škola jen oznámí rodičům či dítěti rozhodnutí "kárné komise".
6. ŠVP a další školní dokumenty zpřístupňujeme na webu školy. Vysvětlujeme v nich důsledně všechny odborné termíny a zkratky, aby jim rozuměli rodiče ze všech	Kritérium je naplněno, pokud je zveřejněn minimálně školní vzdělávací program, či alespoň vybrané pasáže z něj. Pokud některé školy nechtějí zveřejňovat celé školní vzdělávací programy s ohledem na autorská práva, je vhodné, aby

<p>oborů.</p>	<p>zveřejňovaly souhrn nejdůležitějších bodů (nebo vybrané kapitoly), který umožní rodičům posoudit, jak se na konkrétní škole učí. Rozhodně sem tedy budou patřit pasáže shrnující právě komunikaci rodičů a školy, způsob výuky hlavních předmětů, pasáž postihující, jakým způsobem škola dosahuje u dětí osvojování jednotlivých kompetencí. A určitě neškodí, když je tu podrobně vysvětleno, jakým způsobem škola vyučuje ožehavá témata, například sexuální výchovu.</p> <p>Nelze se odvolávat pouze na to, že ŠVP je k nahlédnutí ve škole - zkusme si to každý představit sám na sobě. Také uvítáme, když potřebné informace získáme snadno pomocí internetu v dobu, kdy na ně máme čas a klid.</p> <p>I ve školách, které zveřejňují celé dokumenty, například školní vzdělávací program, inspekční zprávu, školní řád a podobně, je vhodné souběžně publikovat stručné souhrny, které rodičům umožní rychlejší čtení a orientaci v dokumentu.</p> <p>Mezi další školní dokumenty může patřit: školní řád, výroční zprávy, inspekční zpráva, řád školní družiny, preventivní program ad.</p>
<p>7. Nabízíme rodičům konzultace našeho školního psychologa/výchovného poradce.</p>	<p>Škola rodičům po domluvě zprostředkuje konzultaci u psychologa, s nímž spolupracuje. Výhoda je především v tom, že jde o člověka, který zná prostředí konkrétní školy, včetně dětí a pedagogů.</p> <p>Kontakt na odborníky nutně nemusí být na webu, rodiče ale musí dobře vědět, jak se k němu mohou ohlásit a kde získají další informace. Ovšem pokud existuje domluva, kdy je ve škole školní psycholog či výchovný poradce přítomen, je pro všechny ideální, pokud najdou rodiče hodiny a kontakt na webu nebo v interních materiálech, typu žákovská knížka, a mohou si konzultace sjednat samostatně.</p>
<p>8. Rodiče mají možnost ovlivňovat způsob stravování svých dětí ve škole (skladbu jídelníčku v jídelně, sortiment ve školním bufetu, přítomnost/nepřítomnost automatu na sladkosti apod.).</p>	<p>Škola má zavedený systém, jak mohou rodiče komentovat a připomínkovat úroveň a skladbu jídelníčku - schránka na připomínky, veřejně známá e-mailová adresa, kam je lze posílat. Zároveň se považuje za samozřejmé, že prostřednictvím svých zvolených zástupců v rodičovském sdružení a radě školy mají možnost spolurozhodovat o tom, zda například budou ve škole automaty na pití a sladkosti, zda bude zaveden pitný režim, jak bude vypadat v rámci hygienických norem jídelniček ve školní jídelně. Rodiče by také měli mít možnost spolufinancování těch požadavků, které jdou nad rámec zvyklostí.</p>
<p>9. Rodiče našich žáků i zájemci o naši školu mají možnost po domluvě navštívit vyučování.</p>	<p>Na webu školy jsou s dostatečným (alespoň měsíčním) předstihem zveřejněny termíny dnů otevřených dveří a je jasně uvedeno, na koho je třeba se telefonicky obrátit, pokud zájemce stojí o to navštívit individuálně některou vyučovací hodinu.</p>
<p>10. Zveme rodiče do vyučování, aby se zúčastnili společné práce se svým dítětem.</p>	<p>Splněním tohoto kritéria se nemyslí pouhá možnost navštívit hodinu svého dítěte (tomu se věnuje kritérium předchozí), ale takový systém vyučování, který umožňuje rodiči pracovat se svým dítětem na nějaké úloze. Výtvarná práce, řešení úlohy v matematice nebo nějakém přírodovědném předmětu, ale třeba i společné cvičení v rámci tělesné výchovy nebo zapojení do třídního nebo školního projektu. Smyslem takové aktivity je seznámit rodiče se schopnostmi svých dětí mimo domácí prostředí. Je dobré dbát na střídání rolí, tedy na situace, kdy je to</p>

	právě dítě, které svého rodiče "dovzdělává".
11. Organizujeme školní akce, na kterých mohou rodiče a další rodinní příslušníci spolupracovat s dětmi a potkávat se s učiteli (zahradní party, sportovní a kulturní akce, rodičovské víkendy apod.).	Za splnění toto kritérium považujeme tehdy, když se jedná o několik akcí do roka, při nichž se mají možnost potkat děti a rodiče z různých ročníků téže školy. Za nedostatečné považujeme, pokud jde jen o třídní akci, která se koná jednou do roka.
12. Umíme rodičům doporučit externího dětského psychologa a logopeda, s nímž spolupracujeme.	Škola tuto službu přehledně inzeruje na webu spolu s kontaktním číslem na osobu, která je schopná konkrétního odborného pracovníka vybrat a doporučit (kontaktní osobou bývá nejčastěji výchovný poradce školy).
13. Poskytujeme rodičům na webových stránkách prostor pro otevřenou diskusi o škole. Např. diskuzní fórum, moderovaná kniha návštěv. Nejedná se o jednosměrnou komunikaci pomocí formuláře na vzkazy školy.	Za splnění toto kritérium nepovažujeme tehdy, pokud je na webu uveden e-mailový kontakt například na ředitele, který odpoví na případné dotazy, případně pokud je zde umístěna schránka či "zed" na vzkazy. To považujeme za jednosměrnou komunikaci. Splnění kritéria opravdu vyžaduje prostor, kde mohou rodiče navzájem o škole komunikovat, případně diskusi moderuje pověřený pracovník školy.
14. Na naší škole funguje nezávislá rodičovská organizace s vlastní právní subjektivitou (obvykle občanská sdružení).	Pokud kritérium splňujete, uveďte prosím do kontaktního formuláře název organizace, její IČO a jméno a spojení na reprezentanta rodičovské organizace.
15. Rodiče mají možnost po domluvě využívat prostory školy k vlastním akcím	Kritérium považujeme za splněné i v případě, že jde o placené služby - pronájem tělocvičny, školní jídelny, počítačové učebny. Jde především o to, že je to služba volně přístupná rodičům, ne jen firmám, s nimiž uzavírá škola obchodní vztah.
16. Pořádáme vzdělávací semináře pro rodiče na téma výchovy a vzdělávání.	Kritérium považujeme za splněné, pokud škola nabízí alespoň dvakrát ročně akci - seminář, setkání s odborníkem nebo pověřeným pracovníkem školy na téma spojené s výchovnými a vzdělávacími problémy v rodině a ve škole. Za takové ale nelze považovat předměťové nebo jiné odborné semináře určené pro učitele. O akcích by měla škola informovat s dostatečným předstihem na svém webu.
17. Pořádáme „kurikulární odpoledne“, v nichž rodičům vysvětlujeme, co, jak a proč ve škole učíme.	Mělo by jít o setkání, na nichž škola rodičům objasňuje, co a proč se v jejich škole učí, a to s důrazem především na nové a rodičům obvykle neznámé metody. Za součást tohoto vzdělávání považujeme i setkání pro rodiče prvňáků a předškoláků, na nichž je škola seznamuje se svým vzdělávacím programem a informuje je o postupech v jednotlivých vzdělávacích oblastech (například ve výchově ke čtenářství nebo sexuální výchově). Taková setkání mohou vést jak učitelé školy, tak přizvaní experti. Jako velmi vhodnou formu doporučujeme pravidelnou "rodičovskou kavárnu" (např. jednou za dva měsíce), kde je vždy předem stanovené téma, ale zároveň se mohou rodiče doptat na věci, kterým ve vyučování nerozumí, případně si mohou prostřednictvím webu předem objednat, o čem by příští kavárna měla být.